

Rapla maakonnas Märjamaa vallas Allikakivi kinnistu (registriosa nr 15003150, katastritunnus 50201:001:0789; edaspidi *Allikakivi kinnistu*) eraldisel 29 lageraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Sindlivabrik OÜ volitatud esindaja Karl-Hendrik Lister'i poolt 03.06.2025 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Jätta algatamata Rapla maakonnas Märjamaa vallas Allikakivi kinnistu eraldisel 29 lageraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul Ametlikes Teadaannetes.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Sindlivabrik OÜ volitatud esindaja Karl-Hendrik Lister esitas 03.06.2025 Keskkonnaametile metsateatise, millega teatas metsakahjustusest Allikakivi kinnistu eraldisel 29 (0,78 ha). Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris numbriga 50001135153. Keskkonnaamet koostas eraldisel 29 olemasolevate metsakahjustuste kohta metsakaitseeksperdi akti, milles soovitas eraldisel 29 leiduvate metsakahjustuste likvideerimiseks lageraie pindalaga 0,75 ha ja hinnangulise raie mahuga 100 tm.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuuri andmetel piirneb kavandatav raieala Natura 2000 võrgustikku kuuluva Linnuraba loodusala ning siseriiklikult kaitse alla võetud Linnuraba looduskaitseala Linnuraba sihtkaitsevööndiga.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJSi § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lg-s 2 sätestatud tähtajast (otsus on tehtud 15 tööpäeva jooksul KeHJSi § 61 lõikes 1 nimetatud teabe saamisest).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Allikakivi kinnistu eraldisel 29 kavandatakse lageraiet vastavalt metsakaitseeksperimenti aktile 0,75 ha suurusel alal, hinnanguline raie maht on 100 tm. Lageraiet tehakse, et võimaldada kiirelt halveneva tervisliku seisundiga metsa uuendamist (MS § 28 lõige 4 punkt 1, lõige 6), seega on eesmärgiks nii puidu kasutuselevõtt kui ka uue metsapõlve rajamine. Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemne- ja säilikuud ning elujõuline järelkasv (MS § 29 lõige 1).

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Allikakivi kinnistu asub Rapla maakonnas Märjamaa vallas Põlli külas. Praegusel hetkel kehtivad Märjamaa valla erinevates osades mitu erinevat üldplaneeringut, mis ei ole enam aktuaalsed ja asjakohased suunamaks valla ruumilist arengut. Samuti mitmes vallas osas (ühinemiseelses Loodna ning Vigala vallas) senini puudub üldplaneering. Hetkel kehtib Märjamaa vallas ühinemiseelne Märjamaa valla (2000), Märjamaa alevi (2000) ning Raikküla valla (2002) üldplaneering. Märjamaa valla ühinemisejärgse uue üldplaneeringu eelnõu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 02.10.2024 – 31.10.2024. Uue üldplaneeringu eelnõu kohaselt paikneb kavandatud raieala rohelise võrgustiku tugialal. Rohevõrgustiku üldtingimustena on nimetatud, et tuleb säilitada rohevõrgustiku terviklikkus ja sidusus ning tuleb vältida terviklike loodusala de killustumist. Rohevõrgustiku tugialadel tuleb vältida elupaikade seisundi halvenemist, liikide häirimist ning tegevust, mis ohustab piirkonna ökoloogilist tasakaalu. Üldplaneeringu eelnõuga pole alale raiepiiranguid sätestatud.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja¹ §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Allikakivi kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspriirkonnas. Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

Allikakivi kinnistul on registreeritud kehtivaid metsateatise ja metsakaitseekspektiivi akte kokku 26,94 ha lageraie, 4,67 ha aegjärgse raie, 6,72 ha harvendusraie ja 8,49 ha sanitaarraie tegemiseks. Raietega on hõlmatud 76% metsaeraldise pindalast ning välja raiutakse 64% kasvava metsa tagavarast.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Allikakivi kinnistul kavandatud raiealal ei ole registreeritud taastumatute loodusvarade maardlaid, aga need kuuluvad Rapla- ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringu uuringuruumi. Eraldisel 29 kavandatud raiealal levivad mullakaardi andmetel gleistunud rähkmullad ja leostunud gleimullad (Kg, Go). Kehtivate inventeerimisandmete kohaselt kasvab eraldisel 29 III boniteedi küps sinilille kuusik. Metsakaitseekspektiivi hinnangul on puistu kahjustuste tõttu ebaühtlase ja madala täiusega. Eraldisel on jalal kuivanud või nõrgestatud hõredate võradega kuuski. Esineb juurepess, on üksikuid tuuleheite ja tormimurru puid ning ürasekite poolt kahjustatud kuuski.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandatud raie läbi viiakse. Raielankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme, samuti ei piirne see looduslike veekogudega.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuuri andmetel piirneb kavandatud raieala Natura 2000 võrgustikku kuuluva Linnuraba loodusala ja siseriiklikult kaitse alla võetud

Linnuraba looduskaitseala Linnuraba sihtkaitsevööndiga. Kavandatud raiala 30-meetrisse mõjualasse kaitsealal jäävad loodusdirektiivi metsaelupaik soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning II kategooria kaitsealuse liigi metsise leiukoht (KLO9134349). Eraldise 29 lõunaosas on registreeritud II kategooria kaitsealuse liigi ainulehine soovalk leiukoht (kood KLO9343047).

Kultuuriväärtusi, sh pärandkultuuriobjekte raialal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöörduvus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatud raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnaelementidele:

Vesi - raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega langi ulatuses mõju veerežiimile ei ole oluline. Raialal ei ole tuvastatud allikaid, allikalisi alasid ega karstivorme, sealhulgas maa-aluseid jõgesid. Raied Allikakivi kinnistul ei mõjuta veerežiimi.

Välisõhk ja kliima- kavandatud raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega ei mõjuta need oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- raied on kavandatud metsaomaniku majanduslikes huvides. Lähim majapidamine asub raialalt 1500 meetri kaugusel ning raietööd seda ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Kehtivate nõuete järgimisel ei kaasne kavandatava tegevusega piiriülest mõju.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Allikakivi kinnistu eraldisel 29 leiduvate metsakahjustuste likvideerimiseks kavandatud lageraie ala piirneb Natura 2000 võrgustikku kuuluva Linnuraba loodusala. Ala kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ p 2-196.

Linnuraba loodusala on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitse kohta I ja II lisas

nimetatud elupaigatüüpide kaitseks. Linnuraba loodusala kaitstavad elupaigatüübid on huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), lamminiidud (6450), puisniidud (*6530), rabad (*7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalood (7230), vanad loodusemetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0). II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas, kaunis kuldking, läikiv kurdsirbik, eesti soojumikas ja püst-linalehik.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Linnuraba loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi² järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande³ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

Kavandatud raieala 30-meetrisse mõjualasse Linnuraba loodusala ulatub Natura metsaelupaigatüüp soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080). Metsaelupaik on inventeeritud Linnuraba loodusala elupaikade inventuuri raames 2020. aastal. Metsaelupaiga pindala on 24,78 ha, raie poolt potentsiaalselt mõjutatav osa sellest 0,2%. Metsaelupaika on iseloomustatud kui tugeva kuivendusemõjuga soometsa, mille esinduslikkus on „arvestatav“ ja üldine hinnang „keskmine väärtus“.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatud lageraie tulemusena tekib lage ala seemne- ja säilikuudega. Metsakaitseeksperimentiga on ette nähtud raie käigus jätta kasvama maksimaalselt seemnepuudeks sobivaid männi ja kase puid. Metsa majandamise eeskirja §13 kohaselt tuleb lageraielangile kasvama jätta säilikuuid või puude püstiseisvaid osi tüvepuidu kogumahuga vähemalt viis tihumeetrit ühe hektari kohta. Säilikuuid valitakse erinevate puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

²Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

³ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

Kavandatud raiega raiutakse loodusala kaitse-eesmärgiks oleva elupaiga metsaserva lahti 20 meetri pikkusel lõigul, mis lisandub seni registreeritud teatiste alusel raiutavale 680 meetrile. Metsaserva lahtiraiumisest tingitud negatiivsete keskkonnamuutuste maksimaalset mõjuulatust hinnatakse 30 meetrile. Kaugemal kui 30 meetrit asuvaid elupaikasid puistute raiumine kavandatud lageraiete alal negatiivselt ei mõjuta⁴. Kavandatud raialaga piirnevas metsaelupaigas kasvab küps kaasik segus männiga, mida võib naabereraldusel tehtavate raietööde suhtes hinnata vastupidavaks puistuks. Metsaelupaiga kõrval avaneb raie tulemusena looduslal keskealise kuusiku metsaserva lõuna suunast veel 90 meetri võrra. Selles puistus ei saa välistada muutuvate keskkonnatingimuste tõttu teatud kahjustuste tekkimist.

Kõik raie- ja veotööd toimuvad väljaspool loodusala piire, metsatehnikaga looduslale ei siseneta. Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud keskkonnaministri määrusega „Metsa majandamise eeskiri“.

Kuna kavandatud raialade mõjualas ei asu lisaks eespool käsitletule muid Linnuraba loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatud raietegevus antud Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatud raided ei mõjuta ebasoodsalt Linnuraba loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud ala terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Allikakivi kinnistu eraldis 29 piirneb Linnuraba looduskaitseala Linnuraba sihtkaitsevööndiga. Linnuraba looduskaitseala kaitse-eeskiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 11.08.2005 määrusega nr 212. Selle kohaselt on kaitseala eesmärgiks kaitsta:

- 1) soomaastikku, jõeluhtasid ning sealseid kaitsealuseid liike ja nende elupaiku;
- 2) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpe – jõed ja ojad (3260), lubjarikkal mullal kuivad niidud (6210*), lood (alvarid) (6280*), sinihelmikakooslused (6410), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530*), rabad (7110*), siirde- ja õõtsiksood (7140), liigirikkad madalsood (7230), vanade loodusemetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);
- 3) kaitsealuseid taimeliike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, ja nende elupaiku. Need liigid on kaunis kuldking, eesti soojumikas ja püst-linalehik;
- 4) kaitsealuseid linnuliike ja nende elupaiku. Need liigid on kaljukotkas ja metsis;
- 5) kaitsealust loomaliiki ja tema elupaiku: saarmas.

Linnuraba sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on Linnuraba koosluste ja maastikuilme säilitamine. Linnuraba sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgi saavutamine tagatakse üksnes looduslike protsesside tulemusena.

Mõju looduskaitseala kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Linnuraba loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud p-s 3.3.1.2. Raieala vahetus mõjualas (kuni 30 m) on registreeritud kaitseala kaitse-eesmärgiks oleva linnuliigi metsise elupaik (kood KLO9134349). Kuna kavandatud raieala vaid piirneb nimetatud linnuliigi elupaigaga, mitte ei ulatu sellele, siis raietööd elupaika ei kahjusta. Looduskaitseeaduse (edaspidi LKS) § 48 lõike 4 kohaselt rakendub piiritlemata II ja III kategooria kaitsealuste liikide elupaikades isendi kaitse. LKS § 55 lg 6 järgi on kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise,

⁴ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rm.k.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.

poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal keelatud. Metsise häirimist vähendab Keskkonnaameti nõue mitte teha raiet lindude pesitsusajal 15. märtsist 31. juulini. Kaitsealustele linnuliikidele raietööd ja maastikumuutus nende registreeritud elupaikade lähistel tõenäoliselt ikkagi mingit häirivat mõju avaldavad.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuuri andmetel kattub eraldis 29 lõunaosas 0,03 ha ulatuses II kategooria kaitsealuse liigi ainulehise soovalgu leiukohaga (kood KLO9343047). Liikide ohustatuse hinnangu 2023. aasta seisuga kohaselt on ainulehine soovalk ohulähedases seisundis. Metsamaastikus ohustab teda metsade raie. LKS § 55 lg 7 kohaselt on I ja II kaitsekategooria taimede ja seente kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine, keelatud. Seetõttu on ainulehise soovalgu EELISes piiritletud kasvukohas uuendusraie keelatud. Kaitsealuse liigi leiukoht eraldisel 29 ei ole hõlmatud metsakaitseeksporti akti alusel raiuda soovitatud alasse.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Allikakivi kinnistul planeeritud raietegevuse kogumõju hindamiseks tuleb lisaks käesolevas eelhinnangus käsitletud raiete arvesse võtta ka kõik teised seni registreeritud raided. Koos juba kehtivate metsateatistega ja metsakaitseeksporti aktidega hõlmatakse Allikakivi kinnistu metsaeraldistest uuendusraietega 32,63 ha ehk 53% ja hooldusraietega 15,21 ha ehk 25%. Välja raiutakse 65% kasvava metsa tagavarast. Kui enne raiete tegemist on kinnistu keskmine hektaritagavara 132 tm/ha, siis pärast kõigi kavandatud raiete teostamist on see hinnanguliselt 46 tm/ha.

Kuivõrd kaitsealadel olemasolevad väärtused ei ole välja kujunenud isoleeritult, vaid vastasmõjus ümbritseva keskkonnaga, siis ei saa väita, et väljaspool kaitsealade piire aset leidvad olulised muutused looduskeskkonnas kaitsealadel leiduvatele väärtustele üldse mõju ei avalda. Lihtsalt need mõjud on raskemini hoomatavad ja avalduvad pikema aja vältel.

Raided on kooskõlas üldplaneeringuga, looduskaitse-, vee- ja metsaseadusega ja seetõttu eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool lindude pesitsusaega.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Kavandatud raiel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Linnuraba loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus on Ametlikes Teadaannetes.

Eelhinnangu koostaja:

Rein Kaljuvee
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond